

DESAPAREIX UN GIRONÍ COSMOPOLITA ■ El diplomàtic gironí Josep Coderch va morir ahir a la seva casa de Castelló d'Empúries víctima d'un càncer. Coderch, que fins el gener passat havia exercit com a ambaixador espanyol al Brasil, encara va

organitzar la visita de José Luis Rodríguez Zapatero al país llatinoamericà. Coderch havia estat un alt càrrec en els governs d'Adolfo Suárez i va exercir també de governador civil de Barcelona. Abans del Brasil, havia estat ambaixador a Bulgària.

El diplomàtic Josep Coderch mor a la seva casa de Castelló d'Empúries als 58 anys

Havia estat un alt càrrec en els governs de Suárez i ambaixador d'Espanya a Bulgària i el Brasil

DdeG, Castelló d'Empúries. L'ambaixador d'Espanya al Brasil, l'empordanès Josep Coderch, va morir ahir als 58 anys a la seva vila natal de Castelló d'Empúries. El diplomàtic gironí patia des de feia mesos un càncer, però no va voler tornar a Catalunya fins després de la visita del president del govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, al Brasil, que es va produir al mes de gener. Aquesta va ser la seva última activitat oficial abans d'ingressar a la clínica Teknon de Barcelona per iniciar un tractament contra la malaltia, que finalment no va donar resultat.

Nascut el 17 de març de 1947, Josep Coderch es va llicenciar en Dret i Ciències Polítiques, i va ingressar a la carrera Diplomàtica el 1974. Tres anys després, es va convertir en un dels coneguts *fontaneros* del govern d'Adolfo Suárez, en ocupar el càrrec de secretari general de Presidència. Coderch es va convertir, d'aquesta manera, en un dels homes de confiança dels governs de la UCD. L'any 1980 va ser nomenat governador civil de Barcelona i, amb l'arribada del PSOE al poder, es va incorporar com a conseller a l'ambaixada d'Espanya a Buenos Aires.

L'any 1989, el diplomàtic gironí va fer una breu incursió en

TROBADA AMB MARAGALL. El diplomàtic gironí va ser rebut pel President de la Generalitat el setembre passat.

JORDI BEMMAR

la política amb el Centre Democràtic i Social (CDS) i va ser diputat al Parlament Europeu.

Més endavant va assumir la direcció general de Relacions Exteriors del Comitè Organitzador dels Jocs Olímpics de Barcelona, va ser cònsol general d'Espanya a la Haia i, el 1994 es va convertir en director de

l'Escola Diplomàtica.

El 1996, coincidint amb l'arribada del PP al poder, va ser nomenat ambaixador d'Espanya a Cuba. Aquesta decisió va aixecar crítiques en diversos sectors del PSOE i IU. Segons va publicar el diari *El País*, el llavors ministre d'Exteriors, Abel Matutes, no volia substituir

l'ambaixador de Cuba que hi havia en aquell moment i el canvi va ser imposat pel mateix president del Govern, José María Aznar. El socialista Raimon Obiols i el dirigent d'Izquierda Unida Carlos Carnero van afirmar que aquesta decisió era «innecessària» i responia als interessos dels exiliats cubans més radi-

cals. Però malgrat tot, Coderch no va arribar a viatjar a l'Havana perquè el govern de Castro el va vetar. L'administració cubana va denegar a Coderch el plàcet, és a dir, l'acreditació diplomàtica del govern on es destina el nou representant.

Les males relacions entre Castro i Aznar, sumades a una entrevista publicada pel diari *ABC* on Coderch donava suport a l'oposició castrista, van fer que hagués de canviar d'ambaixada i anar a Bulgària. Segons va explicar en una entrevista a *Diari de Girona*, Coderch va escollir aquesta destinació perquè desconeixia el procés de transició dels països de l'Est i hi estava especialment interessat.

Transició a Bulgària

El diplomàtic gironí es va convertir en ambaixador a Bulgària el 1997 i en va destacar l'interès del moment històric, ja que va coincidir amb l'entrada del país a la Unió Europea i l'Aliança Atlàntica. El 23 d'agost de 1998, Coderch va explicar que a Bulgària vivia situacions que li recordaven a la transició espanyola, en la qual ell havia tingut un paper rellevant.

Però més enllà de la tasca professional, a Bulgària Coderch va conèixer Raisa Crasimirova, una jove de 25 anys amb

OPINIÓ JORDI Bosch i Molinet *

De Castelló d'Empúries a La Moncloa

Sabia de la malaltia d'en Josep Coderch però desconeixia l'evolució tan negativa de la seva salut en les darreres setmanes. La notícia de la seva mort en ple diumenge m'ha produït un notable impacte. Per la relació que havia mantingut amb ell i perquè la mort li arriba en plena maduresa quan estava realitzant una gran tasca com ambaixador d'Espanya al Brasil.

Feia uns mesos que havia estat parlant amb ell per darrera vegada. Ara fa una mica més d'un any ens vàrem trobar a Oviedo. El president Lula da Silva havia estat guardonat amb el premi Príncep d'Astúries. Lula, amb el qual havia sintonitzat molt l'havia convidat al seu avi presidencial. Estava entusiasmat amb l'evolució del país on estava destinat i pensava que els ciutadans espanyols n'havien de tenir un millor coineixement. Per això va pensar que Televisió Espanyola, on jo ocupava la secretaria general, havia d'obrir una correspon-

salia al Brasil. En vàrem estar parlant i ferem tots dos gestions que malauradament no van anar endavant per diferents raons. Però en totes aquelles converses, que han estat les darreres, Pepe Coderch posava sempre de manifest una de les seves característiques personals, el compromís amb el que feia d'una manera total, d'una forma directa i eficaç, però sense cap tipus d'estridentia, fruit probablement de la seva formació com a diplomàtic.

D'en Pepe Coderch els periodistes i la societat gironina en tingueren les primeres notícies quan es va conèixer que el president Suárez el va fitxar junt al grup de joves diplomàtics que en plena transició va situar al seu costat fugint d'altres tipus d'assessors vinculats a períodes anteriors. Tot allò que va viure aquells anys fou decisiu per la seva trajectòria política posterior i sobretot era un element llegendari de la seva biografia per la importància que tingueren aquells anys els anomenats *fontaneros*, dels quals Coderch fou un dels

més destacats.

Vaig intentar-lo per primera vegada en aquest mateix diari ocupant aquesta funció tan propera a Suárez. Amable i accessible, sobretot per als gironins, va protagonitzar a Moncloa una coneguda anècdota quan en la seva condició d'ajudant del president Suárez va rebre a la porta de La Moncloa al president Tarradellas, que tornava de l'exili directament a Madrid, en català. En el nostre idioma li va seguir parlant fins que varen trobar Suárez, davant la sorpresa de molts funcionaris de La Moncloa, que no s'ho podien explicar. Tarradellas va quedar prou impressionat per aquesta posada en escena amb presència d'un altre català molt vinculat a les nostres comarques, el periodista Carles Sentís, que acompanyava Tarradellas i fou peça clau en la trobada.

Coderch, fortament lligat a la figura de Suárez, es va incorporar aviat a la política. Fou governador civil de Barcelona, president de Centristes-UCD de Girona i el 1982 va seguir Suárez

cap al Centre Democràtic i Social (CDS) presentant-se com a cap de llista per les comarques gironines.

Després de la victòria socialista, va romandre als passadissos del ministeri, però aviat va emprendre una trajectòria important que va alternar amb etapes a l'exterior: Holanda, Argentina, Bulgària, ja com a ambaixador, o Brasil, amb altres funcions en el ministeri, com a director de l'Escola Diplomàtica, a Barcelona als Jocs Olímpics com a responsable de tota l'estructura protocol·lària i internacional, o com a eurodiputat pel CDS.

Durant les seves estades a Madrid, ciutat on jo també vivia, ens acompanyava als sopars de gironins a Madrid, dels quals fou entusiasta i bon col·laborador en la seva preparació. Li agradava aquesta faceta de la identitat gironina, i recordo com repassàvem amb ell i d'altres com en Lluís Falgas o en Salvador Carrera, ànimes d'aquestes trobades, la «puresa territorial» dels assistents. Recordo que vàrem fer-li un sopar alguns amics

gironins de Madrid per celebrar que anava d'ambaixador a Cuba. N'estàvem especialment contents els fumadors d'havans, però finalment el destí va frustrar el seu nomenament, perquè el règim de Castro el va vetar quan va declarar que pensava rebre al despatx d'ambaixador a tots els dissidents que li ho demanessin.

Habitual dels sopars dels «innocents» que organitzen cada 28 de desembre en Joan Abras i en Jordi Comas a la Bisbal amb motiu de les seves vacances nadalencques sempre fou un enamorat de tot allò gironí. Ara descansarà a Castelló d'Empúries, la seva vila estimada, de la qual sempre parlava. La mort sempre és justa, però aquesta li arriba en plena maduresa professional, apassionat per la seva tasca al Brasil i magníficament preparat per als reptes que ja no podrà assumir. Fou una bona persona i els que el coneguerem i apreciarem lentament avui el seu traspàs. És indubtablement una de les biografies més brillants d'una personatge gironí a les últimes dècades a la vida pública no només pel que ha fet, sinó per la seva transcendència.

* Periodista, Exdirector del Diari de Girona i exsecretari general de TVE

DESAPAREIX UN GIRONÍ IL·LUSTRE → Imatges d'una vida

la qual contrauria matrimoni el 24 de setembre de 2001 a Castelló d'Empúries. Al casament hi van assistir un centenar de persones, entre elles alguns amics íntims com Joaquim Nadal, que llavors era alcalde de Girona, l'exdiputat de CiU al Parlament Josep Capdeferro, el general Fernando López de Castro, exgovernador militar de Girona i excap de seguretat d'Adolfo Suárez i l'hoteler Jordi Comas, entre d'altres.

Brasil, «un destí obligat»

L'últim destí de Coderch va ser l'ambaixada espanyola al Brasil, on va ser destinat l'any 2001. Segons va afirmar després del seu nomenament, Latinoamèrica era «un destí obligat per a tot diplomàtic». Coderch va treballar al Brasil fins al gener d'aquest any, quan va acompanyar Rodríguez Zapatero en la seva visita al país de Lula. Després, Coderch va tornar a Barcelona, on no es va poder recuperar del càncer que feia mesos que patia. El diplomàtic va morir a la seva casa de Castelló d'Empúries.

CASAMENT. La seva mare el va acompanyar, a l'església el dia del seu enllaç.

CAMPANYA. Enganxant cartells per a les eleccions europees de 1989.

Coderch estava casat amb Ralisa Crasimirova.

Votant a les Europees de 1989, on sortiria elegit.

Al seu poble natal, Castelló d'Empúries.

OPINIÓ PERE Lladó i Isàbal

Un senyor ambaixador

Una llarga malaltia se'n ha emportat en Josep Coderch. La seva desaparició significa una pèrdua irreparable per a les nostres contrades. Era un d'aquells gironins universals i, certament, en tenim pocs, molt pocs... Malgrat que la seva professió el portava a tenir sempre les maletes a punt, no hi havia estiu o període de vacances que no se'l pogués trobar per qualsevol racó, ja fos del seu estimat Castelló d'Empúries, Figueres, Banyoles o la Platja d'Aro. Era un autèntic enamorat de la seva pàtria.

En Josep Coderch fou un diplomàtic i sobretot, un senyor ambaixador. Amb totes les lletres. Però, també un polític que visqué moments històrics de la transició espanyola. Aquest emporadonés, moldejat a les aules del Col·lell, on va coincidir amb el conseller Nadal, i de l'Institut de Girona va llicenciar-se en Dret i en Ciències Polítiques, tot arribant a ser director de l'Escola Diplomàtica a Madrid. Era un dels homes de confiança de l'expresident, Adolfo Suárez, formant part del qualificat equip d'Alberto Aza.

Fou un dels fontaneros de La Moncloa i des d'allí arribà a Barcelona com a governador civil des d'on va viure moments històrics com el 23-F, l'assalt al Banc Central o el segrest de Quini.

Quan Suárez enceta el projecte polític del CDS, Coderch és cap de llista per Girona en unes eleccions en què per primera vegada el PSOE asoleix la majoria absoluta. El 1987 deixa la destinació a l'ambaixada de Buenos Aires per incorporar-se a les llistes europees, tot fent campanya a les comarques gironines, en les quals surt elegit en la remesa de diputats espanyols que es reemena la representació estatal a Estrasburg. L'escó el perdé dos anys més tard i retornà a la carrera diplomàtica. Tanmateix la seva presència a Girona fou imprescindible per a la revitalització d'un CDS que gaudí de per-

sones provinents de l'antiga UCD com el malaguanyat Martí Manuel Diez-Lloret -la mà dreta de Coderch a les campanyes electorals-, Jacinto Sáiz, Máximo Gutiérrez o noves incorporacions com Eduard Herrero, Anicet Clara, Pablo Ortiz o Josep M. Zamora -el gerent de la seva darrera campanya electoral a les comarques gironines-.

D'ideologia socialdemòcrata, a part de Suárez, sempre havia admirat el vell professor Tierno Galván. El seu tarannà obert, primmirat i consensuador el caracteritzaven com un autèntic servidor de la seva professió i del seu país. I prova d'això ho foren escenaris com el consolat de La Haia, la màxima responsabilitat diplomàtica en els Jocs Olímpics de Barcelona i les ambaixades de Bulgària o el Brasil.

En arribar Aznar a La Moncloa, el designà per a ocupar la representació espanyola a L'Havana. Coderch, però, des de l'ABC madrileny, declarà en conèixer el seu nomenament que les portes de l'ambaixada estarien obertes a tots els demòcrates cubans, la qual cosa provocà que el dictador Castro el rebutgés per a la missió diplomàtica que li havien encomanat. Aquesta circumstància possibilità la seva arribada al Brasil en què tothom -va cobrir viatges d'Aznar i de Zapatero- coincideix en què fou una etapa farruca d'èxits. Malauradament, en els darrers mesos del diplomàtic castellaní.

Conscient de la seva enfermetat, viatjà a Catalunya i en un cap de setmana d'abril i de forta tramuntana ens diu adéu. Amb descreix, com sempre. Ens deixa un gran buit tant en el cos diplomàtic però també en una classe política que és hereva de la transició i que en el seu moment apostà decididament per la pau, la llibertat i la democràcia. La seva desaparició significa la pèrdua d'un home que, des de la cuina de La Moncloa, jugà un paper fonamental en uns moments històrics que la perspectiva encara no ens deixa avaluar prou bé.

OPINIÓ JOAQUIM Nadal i Ferreras *

Josep Coderch Planas

Aquest matí (diumenge 10 d'abril), pocs minuts abans de començar el Ple Extraordinari del Parlament per commemorar els 25 anys de la restauració parlamentària, he rebut un missatge de telefon de la Carme Barceló, alcaldessa de Vila-Sacra, escuet i contundent: «Quim, en Josep és mort». Pocs dies abans havia provat de parlar amb ell pel mòbil, però ja no podia i vaig parlar uns moments amb la Rali, la seva esposa. Feia unes setmanes que havíem parlat, doncs, per darrer vegada, poc abans d'anar a la Clínica Teknen a una de les sessions de tractament que seguia. Encara estava optimista i amb ganes de viure, però era ja molt conscient del dolor i de la gravetat de la malaltia. Em va donar ànims pel Carmel i vam quedar que ens veuríem. Ja no podrà ser.

Ens havíem vist per darrera vegada molt a finals d'estiu. Estava a punt de tornar a Brasil i venia del Palau de la Generalitat, on s'havia entrevistat amb el president Maragall. Vam fer una xerrada llarga. Un repàs extens. Estava optimista, atlètic, content, amb un punt d'inquietud, més pel retorn que per la malaltia, que en aquells moments considerava, en bona mesura, superada. Acabava el seu segon període com a ambaixador i li tocava tornar a Espanya. Buscava, però, una destinació internacional, potser Montpeller o Perpinyà, que li permetessin estar a prop de Castelló d'Empúries i estar al costat de la seva mare.

Va viure la seva feina amb una gran intensitat i dedicació. En aquest aspecte jo voldria destacar diversos moments de la seva trajectòria professional. Primer, al costat del President Adolfo Suárez, amb aquell equip potent i jove que va conduir des de la

Moncloa els moments més culminants de la transició. Des d'aquí, encara molt jove, va viure, des de la maquinària de l'Estat, moments de gran transcendència per a la nostra història contemporània. El servei al president Suárez el va portar durant un temps curt al Govern civil de Barcelona, des d'on va viure i vam compartir alguns dels moments culminants del cop d'estat del 23-F. Però passada l'etapa de gabinet va voler tornar a la seva carrera i al servei exterior pel qual estava format excel·lentment. Després de diversos càrrecs en ambaixades va tenir durant un temps l'encàrrec, que va complir a plena satisfacció, de dirigir l'Escola Diplomàtica i, finalment, obtingué els encàrrecs, primer de l'Ambaixada d'Espanya a Bulgària i, en segon lloc, i després d'un episodi peculiar de recusació, com a ambaixador a Cuba, fou nomenat ambaixador al Brasil. Aquí va poder desenvolupar totes les seves arts diplomàtiques i va atendre les més altes magistratures de l'Estat i de la Generalitat fins a culminar amb la més recent visita del president Zapatero a Brasil, de la qual se sentia especialment satisfet. El cos i el cap li van permetre i quasi diria que li van demanar d'aguantar fins a aquesta darrera visita, que era com un colofó de la seva carrera. Després, a finals de

l'any passat, ja va tornar. Em va avisar el cap de protocol de la Delegació del Govern a Catalunya, l'amic Fornells, a qui he vist plorar aquest matí quan li he comunicat la notícia.

A Bulgària va trobar temps i diners, que treia de sota les pedres per ajudar un orfanat i aquí també va trobar, després de molts anys de solter empedreït, la Rali, que seria poc després la seva muller en una cerimònia solemne a la Catedral de la vila comtal de Castelló d'Empúries.

Alt, elegant, moreno, estilitzat, distingit, discret, «guapo», era molt amic d'en Ma (en Martí Manel Díaz) i, amb tots dos, havíem compartit sovint l'oportunitat de repassar displicentment el panorama polític del nostre país i del món. Mentre en Ma va viure fèiem a vegades plans per escapar-nos a veure'l a alguna de les seves destinacions, i en Ma ho va fer, però jo no vaig poder i em reca. Amb molt pocs anys de distància han fet un procés paral·lel en la malaltia, massa joves tots dos per deixar injustament aquest món.

Avui, en un dia lluminós i clar, d'horitzons nets amb la plana empordanesa batuda pel vent, ha mort aquell jove prim i alt que vaig conèixer ara fa més de quaranta cinc anys al Col·lell. D'arrel gironina incombustible, com els seus pares i germanes, va optar per una vida cosmopolita i viatgera que li agradava, sempre que pogués tornar cada any a l'estiu o per Nadal a trepitjar la terra que el va veure néixer, i a retrobar per uns dies els amics que havia anat fent al llarg d'una vida curta, però fructífera. No ho volgut passar per alt perquè em sembla que hem perdut un dels gironins de més projecció dels darrers temps i a vegades els silencis són injustos.

⇒ «D'arrel gironina incombustible, com els seus pares i germanes, va optar per una vida cosmopolita i viatgera, sempre que pogués tornar cada any a l'estiu o per Nadal a trepitjar la terra que el va veure néixer»

* Conseller de Política Territorial i Obres Públiques